

**Instytut Badań Systemowych
POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

Piotr Suchomski

**SYNTEZA ALGORYTMÓW
ODPORNEGO STEROWANIA
W CZASIE DYSKRETNYM**

Piotr Suchomski

**SYNTEZA ALGORYTMÓW
ODPORNEGO STEROWANIA
W CZASIE DYSKRETNYM**

INSTYTUT BADAŃ SYSTEMOWYCH • POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Seria: BADANIA SYSTEMOWE

tom 38

Redaktor naukowy:

Prof. dr hab. inż. Jakub Gutenbaum

Warszawa 2004

Piotr Suchomski

**SYNTEZA ALGORYTMÓW
ODPORNEGO STEROWANIA
W CZASIE DYSKRETNYM**

Publikację opiniowali do druku:

Prof. dr hab. inż. Mikołaj Busłowicz

Doc. dr hab. inż. Piotr Kulczyki (prof. PK)

Copyright © by Instytut Badań Systemowych PAN

Warszawa 2004

Wydawca: Instytut Badań Systemowych PAN

ul. Newelska 6 01-447 Warszawa

Sekcja Informacji Naukowej i Wydawnictw

tel. 837-68-22

email: biblioteka@ibspan.waw.pl

ISBN 83-85847-94-4

ISSN 0208-8029

Indeks

- J -bezstratna faktoryzacja, 161
- J -bezstratna funkcja, 157, 159, 160
- J -bezstratny system, 156
- J -unitarna funkcja, 157, 159
- Q -parametr, 57, 58, 202
- algorytm
  - 2.1, 36
  - 4.1, 125
  - 6.1, 230
  - 6.2, 233
  - Bartelsa–Stewart, 124
- antycypacyjna filtracja, 91
- aproxymacja Padé, 103, 104
- bezstratna funkcja, 156
- centralne rozwiązanie, 179, 183, 200, 227, 229
- charakterystyka niepewności modelu
  - addytywna, 53, 65
  - multiplikatywna, 53
- ciągłe równanie Riccatiego, 143
- diofantyczna baza
  - druga, 25
  - pierwsza, 24
- dobra określoność, 155, 156
- dopasowanie modelu, 203
- dopełnienie Schura, 132
- dualna J -bezstratna faktoryzacja, 161
- dualna J -bezstratna funkcja, 157, 159, 160
- dualna J -unitarna funkcja, 157, 159
- dualna bezstratna funkcja, 156
- dualna homograficzna transformacja, 153
  - rozszerzona, 171
- dualna unitarna funkcja, 156
- dyskretne równania Lapunowa, 121
- dyskretne równanie Riccatiego
  - δARE , 109, 115
  - $DARE$, 108, 114
- estymacja stanu, 222, 237
- filtr Kalmana–Bucy, 143
- funkcja wrażliwości
  - szumowa, 54, 57
  - wejściowa, 54, 57
  - wyjściowa, 54, 57
- gramian
  - obserwowalności, 126, 156
  - sterowalności, 126, 128, 129
- homograficzna transformacja, 153
  - rozszerzona, 171
- horyzont obserwacji
  - bliższy, 78
  - dalszy, 78
- inwariantne zero, 16

- izometria, 158
 koniugacja, 12, 14
 koniugator
   lewostronny, 164
   prawostronny, 163, 164
   stabilizujący
      J -bezstratny prawostronny,
       165
     dualny J -bezstratny lewo-
       stronny, 167
 korekcja Youli-Kučery, 56, 74
 liniowa frakcyjna (ułamkowa) trans-
   formacja, 149
 macierz
    J_n -ortogonalna, 116
   Hurwitza, 129
   nieregularna, 15
   regularna, 14
   Schura, 124
   sygnaturowa, 16
   sygnaturowa ważona, 16
   Sylwestera, 29
   symplektyczna, 116, 117, 120
   systemowa, 16
   Toeplitza, 28, 129
   uogólniona Hamiltona, 116, 119,
     120
   Xiao, 128
 macierz rozproszenia, 148
   łańcuchowa, 150
   dualna łańcuchowa, 152
   rozszerzona łańcuchowa, 170
   rozszerzona dualna łańcuchowa,
     171
 macierzowy pęk, 15
   nieosobliwy, 15
   regularny, 109
   rozszerzony, 109
 metoda
    $\mathcal{XY}$, 188
    $\mathcal{XZ}$, 192
    $\mathcal{YX}$, 189
    $\mathcal{YZ}$, 192
 model Itô, 142
 niezmiennicze zero, 16
 nominalna jakość, 62
 nominalna stabilność, 54
 norma $\mathcal{H}_\infty$, 16
 odporna jakość, 53, 62
 odporna stabilność, 53, 54, 130
 operator
    δ , 11, 12
    q , 12
   DHM, 153
   EDHM, 171
   EHM, 171
   HM, 153
   LFT, 149
 para względnie pierwsza nad $\mathcal{RH}_\infty$,
   17
 parahermitowskie sprzężenie, 12
 parametr Markowa, 24, 27
 Pareto optymalność, 55, 181
 problem LQG, 142
 prototypowe wielomiany, 83
 przestrzeń
    $\mathcal{BH}_\infty$, 16
    $\mathcal{GH}_\infty$, 16
    $\mathcal{RH}_\infty$, 16
    $\mathcal{RL}_\infty$, 16
    $\mathcal{R}_P$, 16
 przestrzeń Kreina, 159
 różniczkowe równanie Riccatiego,
   143

- rekonstrukcja minimalnego modelu, 31
- rozszerzony model, 169
  - z rozszerzonym wejściem, 170
  - z rozszerzonym wyjściem, 169
- rząd aproksymacji pochodnych N_δ , 75
- rząd predykcji sterowania N_u , 77
- rząd predykcji wyjścia N_y , 75
- rząd uproszczenia nieminimalnego modelu, 27, 31

- singularne zero, 64
- standardowy obiekt, 148
- standardowy problem syntezy $\mathcal{H}_\infty$, 149, 154, 178, 182
- sterowanie predycyjne w czasie ciągłym, 85, 99
- sterowanie z predyktorem Smitha SP , 101, 102
- sterowanie z wewnętrznym modelem IMC , 101, 102
- struktura optymalnego regulatora, 196

- unimodularna funkcja, 16
- unitarna funkcja, 156
- uogólniona J -bezstratna faktoryzacja, 162, 212
- uogólniona dualna J -bezstratna faktoryzacja, 162
- uogólniony obiekt, 147, 151
- uwarunkowanie dyskretnego równania
  - Lapunowa, 122, 123
  - Riccatiego, 112, 118

- wewnętrzna stabilność, 18
- wskaźnik separacji (odstępu), 121
- wskaźniki Bauera-Skeela, 251
- względnie pierwsza faktoryzacja, 17, 151, 153
  - lewostronna, 150
  - prawostronna, 150
- względny horyzont obserwacji
  - bliższy η_1 , 82
  - dalszy η_2 , 82
- zapas modułu, 61

Sterowanie odporne polega na zapewnieniu układowi sterowania wymaganej stabilności oraz jakości w warunkach występowania niepewności w modelu sterowanego obiektu dynamicznego. Przedmiotem pracy są zagadnienia związane z syntezą liniowych algorytmów odpornego sterowania w czasie dyskretnym obiektami czasu ciągłego. Skupiono się na algorytmach wynikających z metod przestrzeni H_∞ . Wskazano na znaczenie analizy uwarunkowania zadania syntezy (optymalizacji) sterowania oraz na rolę oceny numerycznych błędów proponowanych algorytmów. Omówiono sposoby polepszania uwarunkowania poprzez zastosowanie modelowania opartego na operatorze *delta*.

W pracy wykazano przydatność łańcuchowych macierzy rozproszenia modelowanego obiektu, udowodniono szereg twierdzeń odnoszących się do J -bezstratnych faktoryzacji takich macierzy, a także omówiono strukturę algorytmów sterowania optymalnych ze względu na normę H_∞ .

Teoretyczne rozważania zilustrowano numerycznymi przykładami dotyczącymi zadań odpornego sterowania oraz estymacji stanu. Przykłady te obejmują między innymi: metodę rozmieszczania biegunów, sterowanie predykcyjne, a także sterowanie optymalne ze względu na kwadratowy wskaźnik jakości oraz ze względu na normę H_∞ .

ISSN 0208-8029

ISBN 83-85847-94-4

**W celu uzyskania bliższych informacji i zakupu dodatkowych egzemplarzy
prosimy o kontakt z Instytutem Badań Systemowych PAN
ul. Newelska 6, 01-447 Warszawa
tel. 837-35-78 w. 241 e-mail: biblioteka@ibspan.waw.pl**